

nota

TER ONDERTEKENING

Aan: SOCW

Onderwijspersoneel en
Primair Onderwijs

Van

2 - Persoonsgegevens

Datum

2 augustus 2024

Referentie

47560478

Bijlagen

1. Brief Aandacht+ reactie op uw aanvraag
2. Antwoord vragen vaste Commissie

Reactie aanvraag aanvullende bekostiging Aandacht +

Aanleiding

Op 25 maart 2024 heeft u van het samenwerkingsverband (hierna: swv) Aandacht+ een brief gekregen. Deze brief is een reactie op het besluit van 16 maart 2023 om geen aanvullende bekostiging toe te kennen op een eerdere aanvraag van het swv. Aandacht+ geeft aan het niet eens te zijn met deze beslissing en verzoekt OCW alsnog aanvullende bekostiging te verstrekken. Het is daarmee een nieuwe aanvraag.

Daarnaast heeft de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap u gevraagd een reactie te geven op de aanvraag van Aandacht+. Met deze nota leggen wij u een reactiebrief aan Aandacht+ en een antwoordbrief aan de Tweede Kamer voor ter ondertekening.

Geadviseerd besluit

Wij adviseren u beide brieven te ondertekenen:

- Met het ondertekenen van de brief aan Aandacht+ gaat u akkoord met het besluit om **geen** aanvullende bekostiging te verstrekken aan het swv.
- Met het ondertekenen van de brief aan de vaste commissie Onderwijs, Cultuur en Wetenschap informeert u hen over dit besluit.

Kernpunten

- Het verzoek om aanvullende bekostiging wordt opnieuw afgewezen omdat er (opnieuw) geen sprake is van bijzondere, uitzonderlijke omstandigheden.
- Op 16 juli 2024 heeft het swv in een gesprek met OCW aangegeven opnieuw een aanvraag te doen, omdat er in haar optiek sprake is van een prangende organisatorische en financiële noodzaak. Het swv verzoekt om voor kalenderjaar 2024 het tekort van € 483.936 te compenseren en voor het kalenderjaar 2025 wordt een compensatie van € 475.000 verzocht.
- Ook heeft het swv in aanvulling op dat gesprek per mail verduidelijkt dat het gaat om een nieuwe aanvraag omdat de situatie in het samenwerkingsverband is verslechterd. Er is volgens het swv sprake van gewijzigde feiten en omstandigheden.
- Echter, ook deze nieuwe ingebrachte oorzaken kunnen niet als uitzonderlijk aangemerkt worden. Aandacht+ is niet het enige swv dat te maken heeft met deze omstandigheden.

- In de brief aan de vaste commissie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap geeft u aan de aanvraag van Aandacht+ niet te honoreren en maakt u inzichtelijk welke afwegingen hier een rol in hebben gespeeld.

Toelichting

In de aanvraag van 25 maart geeft het swv aan dat de ontstane tekorten drie oorzaken hebben:

1. Op 1 oktober 2012 zat het swv qua leerlingen in het praktijkonderwijs (pro) en met leerwegondersteuning (lwoo) ver onder het landelijk gemiddelde. Door de groei van het aantal leerlingen in de afgelopen jaren ontstaat nu een tekort, omdat de inhouding als gevolg hiervan ook is gestegen¹. De situatie zou anders zijn geweest als het swv in 2012 op of boven het landelijk gemiddelde had gezeten.
2. Het swv heeft in de verwachting dat de bekostigingssystematiek voor lwoo en pro hervormd zou worden een keuze gemaakt voor opting out² in Lemmer. Leerlingen die voorheen naar een aanpalend samenwerkingsverband gingen konden nu ook terecht in Lemmer zonder dat de bekostiging hiervoor meekwam.
3. De regio is sterk gewijzigd ten opzichte van 2012. De toenemende vraag om extra ondersteuning, de arbeidsmigranten in de tuinbouwbedrijven, het hoogste percentage pleegkinderen in Nederland en de toenemende vestigingen van zorgboerderijen zorgt voor een groei in het lwoo en pro.

In onze reactie gaan we hier als volgt op in:

- Het wetsvoorstel dat de huidige verdeling van de middelen voor lwoo en pro regelt is in 2015 door de Staten-Generaal aangenomen. Daarbij is in de toelichting aangegeven dat er gelijktijdig een onderzoek zou plaatsvinden naar de consequenties van het verevenen van de budgetten voor lwoo/pro.³
- Op 18 november 2022 is aan de Tweede Kamer gemeld dat er een nieuwe systematiek voor de bekostiging van lwoo/pro komt.⁴ Met deze nieuwe systematiek wordt het beschikbare budget beter verdeeld. De nieuwe systematiek gaat vanwege de benodigde wetswijziging en uitvoeringsactiviteiten op zijn vroegst in 2026 in. Tot die tijd blijft de huidige, wettelijke bekostigingssystematiek van kracht.
- Dat het swv een hoger budget zou ontvangen als er in de huidige verdeling van middelen uitgegaan wordt van het landelijk gemiddelde is

¹ Samenwerkingsverbanden ontvangen op basis van het aantal leerlingen een normbudget voor lichte en zware ondersteuning. Op basis van het aantal TLV's of verwijzingen naar LWOO/PRO wordt van dit normbudget een bedrag afgetrokken. Dat gebeurt automatisch. Het kan daarbij voorkomen dat het afgetrokken bedrag hoger is dan het normbedrag. Dit "tekort" wordt gedekt door de onderliggende scholen die hiervoor een negatieve beschikking ontvangen.

² Vooruitlopend op het wetsvoorstel kunnen swv-en er voor kiezen om de landelijke toewijzingscriteria en duur van LWOO los te laten. SWV-en kunnen dan zelf keuzen maken en beleid vormgeven met betrekking tot LWOO.

³ Kamerstukken II 2013/14, 33 993, nr. 3.

⁴ Kamerstukken II 2022/23, 31 497, nr. 443.

geen reden voor toekenning van aanvullende bekostiging. Dit geldt voor meer samenwerkingsverbanden en is an sich geen reden voor het toekennen van aanvullende bekostiging.

- In de keuze voor opting out, zie oorzaak 2, is het swv uitgegaan van een bepaalde invoeringsdatum. Deze keuze pakt nadelig uit. Voor de gevolgen van deze keuze kan echter geen aanvullende bekostiging worden verstrekt.
- Ook de sterk gewijzigde regio is geen reden om aanvullende bekostiging toe te kennen. Er is geen sprake van uitzonderlijke omstandigheden. Het swv is niet het enige dat te maken heeft met soortgelijke omstandigheden en de gevolgen van deze omstandigheden worden ook niet als onevenredig beoordeeld.

In de nadere toelichting op de aanvraag (het gesprek van 16 juli) is ook een aantal oorzaken benoemd dat niet in de brief aan bod kwam. Aandacht+ geeft aan dat de scholen de bijdragen voor compensatie van de ontstane tekorten niet (langer) kunnen of willen dragen. Daarnaast geeft het swv aan dat het ingezette plan van aanpak en de gesprekken met aanpalende samenwerkingsverbanden niet hebben geleid tot een verbetering van de financiële situatie.

In onze brief geven wij aan dat bij de invoering van passend onderwijs bewust gekozen is voor het uitgangspunt dat de middelen gebudgetteerd zijn en dat wanneer het in te houden bedrag hoger is dan dit budget de scholen meebetalen aan het ontstane tekort. Het zijn daarom geen uitzonderlijke of onvoorziene omstandigheden.

Onderwijsinstellingen moeten er in beginsel zelf zorg voor dragen dat de inkomsten en uitgaven meerjarig in balans zijn. U kunt daarom hier geen aanvullende bekostiging voor verstrekken.

Structurele groei v(so)

We krijgen meer signalen van swv-en waarbij financiële problemen lijken te ontstaan. Dat lijkt, net als bij Aandacht+, veroorzaakt te worden door een structurele stijging van het aantal leerlingen in het v(so). We kijken hier in een bredere context naar.

Reactie vaste commissie

Op 18 april heeft de vaste Kamercommissie u een verzoek gedaan om te reageren op de aanvraag van Aandacht+. Met daarbij het verzoek te reageren voor het debat Passend Onderwijs.

In de brief over de verbeteraanpak passend onderwijs⁵ heeft u aangegeven hier niet aan te kunnen voldoen omdat u eerst in gesprek wil gaan met het swv, om zodoende meer inzicht te krijgen in de situatie. Daarbij heeft u wel aangegeven de Tweede Kamer te informeren over het besluit. Daarbij was de verwachting voor de zomer te kunnen reageren. Het gesprek kon echter pas 16 juli plaatsvinden waardoor dat niet is gelukt.

In de brief aan de Kamer reageert u op het verzoek door de Tweede Kamer inzicht

⁵ Kamerstukken II, 2023-2024, 31497-475

te geven in de beweegredenen, eerder in deze nota weergegeven, om de aanvraag af te wijzen. De brief aan Aandacht+ wordt als bijlage toegevoegd.

Datum
2 augustus 2024

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Inspectie

[Redacted text block containing 15 lines of information]

1 - Bedrijfsinformatie

[Redacted text block containing 3 lines of information]

[Redacted text block containing 3 lines of information]

redacted on: 5-9-2024

- Redaction (4 redactions)

2 Privilege / Exemption reasons used:

1 -- "Bedrijfsinformatie" (3 instances)

2 -- "Persoonsgegevens" (1 instance)

Redacted pages:

Page 1, Bedrijfsinformatie, 1 instance

Page 1, Persoonsgegevens, 1 instance

Page 4, Bedrijfsinformatie, 2 instances